

Alena Řehořová: Práce v Integrovaném centru sociálních služeb mne naplňuje

Ředitelka Integrovaného centra sociálních služeb v Jihlavě Alena Řehořová v rozhovoru potvrzuje, že je pro ni sociální oblast vlastní a věří ve smysluplnost své práce.

Dnes pracujete ve vrcholové funkci v ICSS, představte prosím tuto instituci.

Integrované centrum sociálních služeb je příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Jihlava. Organizace započala svoji činnost přibližně v roce 1993, a to poskytováním pečovatelské služby a zejména poskytováním stravy.

V té době byly jiné podmínky pro poskytování sociálních služeb obecně. Byly jiné právní předpisy, které se nezabývaly tak důsledně nepříznivou sociální situací, jako je tomu dnes. Tudiž byly služby poskytovány širšímu spektru osob, tedy i relativně samostatným a soběstačným seniorům.

Byl to zkrátka jiný pohled na poskytování sociálních služeb a na tzv. „sociální potřebnost.“ Když v roce 2007 nabyl účinnosti zákon o sociálních službách, došlo k rozšíření spektra jednotlivých druhů sociálních služeb a nastavily se odlišné podmínky pro jejich poskytování. A postupně dochází k tomu, že je stále větší zájem na tom, aby se dobře posuzovala nepříznivá sociální situace konkrétního zájemce o sociální služby.

Naše organizace prošla v posledních letech poměrně náročným procesem zaměřeným především na posilování kompetencí zaměstnanců, na systematické vzdělávání související s našimi poskytovanými sociálními službami.

K dispozici je pro management i zaměstnance supervize, kterou zajišťuje externí odborník. Vznikl jiný, efektivnější, systém práce a nastavení dalších kroků směřujících k poskytování služeb na co nejvyšší úrovni našim klientům.

Integrované centrum sociálních služeb je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. Poskytujeme pečovatelskou službu na území města Jihlavy a jeho městských částí. Naši klientelu tvoří téměř výhradně senioři a osoby s demencí. Pečovatelská služba je poskytována v domácnostech klientů. Je to pro ně nejpřirozenější sociální služba. Tito lidé zůstávají ve svém domácím prostředí, naprosto přirozeně udržují svoje vztahy a vazby s nejbližšími osobami.

Ze zkušeností víme, že je možné, za podpory rodiny, člověka dochovat doma. Je to ale spojeno s výraznou podporou právě těch pečujících osob. Ty jsou v současné době mimo systém vybraných cílových skupin. O neformálních pečujících nemáme dostatek informací. A bohužel ani k nim se ucelené informace nedostávají nebo velmi kusé a potom zůstávají v situaci osamocení a mají pocit, že systém nefunguje. Ze zkušeností víme, že pečovat o člověka v domácím prostředí je náročné. A to jak fyzicky, tak i po psychické stránce. V poslední době se nám objevují na pečovatelské službě manželské dvojice vysokého

ŘEDITELKA ICSS ing. Mgr. Alena ŘEHOŘOVÁ, MBA si svými klienty rozuzluje. A klidně i zatančí, když je příležitost.

seniorského věku, kdy pečující osoba (zpravidla žena) sama má zdravotní problémy a péči zajišťuje s obtížemi a nechce svého manžela/manželku dát do pobytového zařízení.

Provozní doba pečovatelské služby je 6.30 – 20.00 po celý týden, tedy včetně víkendů i státních svátků. Průměrný věk klienta pečovatelské služby je 82 let.

Denní stacionář je ambulanti sociální služba. V praxi to znamená, že klienti dochází a potom se vrací domů. V současné době máme 19 klientů (kapacita je 20). Většinu z nich do zařízení dovážíme a odvážíme zpět. U části z nich si dopravu zajišťuje rodina.

V době, kdy jsem do organizace přišla, byli na denním stacionáři 4 klienti. Průběžnou propagací, spoluprací s rodinami a nastavováním jiných moderních přístupů ke klientům se nám daří zvyšovat jejich počet. Povedlo se nám posílit i kompetence zaměstnanců, zavedli jsme i cílené individuální vzdělávání. Snažíme se pracovat se zaměstnanci tak, aby dokázali vnímat potřeby klientů.

A myslím si, že se nám to velmi daří. Převážnou skupinu tvoří lidé s demencí, nejčastěji Alzheimerova typu. Část klientů následně přechází do specializovaných sociálních služeb typu domova se zvláštním režimem. Od těchto zařízení máme zpětnou vazbu, že tím, že navštěvovali denní stacionář, se jim lépe přivyká na pobyt v domově a znají např. to, že se jim nabízí aktivizační činnosti. Celkově lépe zvládají adaptační proces v novém prostředí. Průměrný věk klienta na denním stacionáři je 77 let.

Pobytová odlehčovací služba má kapacitu 10 lůžek. O tuto službu je trvale velký zájem a žádosti převažují nad možnostmi kapacity. Část klientů k nám přichází během roku opakovaně. Služba je primárně cílena na pečující osoby, aby si mohly odpočinout od péče, načerpat síly, vyřídít si svoje záležitosti.

V pobytových zařízeních se personál v péči střídá. V domácím prostředí je toto daleko více vyčerpávající, i když tam dochází terénní služba.

Často se nám stává, že odlehčovací službu využívají klienti pečovatelské služby. Pečující osoba např. sama potřebuje podstoupit lékařské vyšetření, musí být po nějakou dobu hospitalizována apod.

Všechny naše sociální služby jsou hrazeny. Výše úhrady je stanovena v souladu s právními předpisy.

Denní stacionář i pobytová odlehčovací služba a zázemí pro pečovatelskou službu je na adrese Žižkova 106, kde je i sídlo organizace. Jedná se o nově zrekonstruované prostory, které jsou pro klienty služeb i zaměstnance přizpůsobeny jejich potřebám a naplňují materiálně technický standard.

Spektrum sociálních služeb doplňuje **domácí zdravotní péče**. Je to péče poskytovaná opět v domácím prostředí. Je realizována na základě indikace lékaře a provádí se úkony v souvislosti s odborností 925. Nejčastěji se jedná o převazy, odběry biologického materiálu, ošetrovatelskou rehabilitaci, péče o katetry apod. V případě indikace praktického lékaře, je péče hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Jaká je největší kapacita ICSS?

Největší kapacitu má pečovatelská služba, kde máme nyní téměř 400 klientů. Z tohoto počtu je kolem 130 klientů, ke kterým se dochází několikrát (obvykle 3x) během dne. S ohledem na počet pracovníků je kapacita naplněna. Na odlehčovací službě jsme měli třeba v letošním roce 149 klientů. Takže naše služby jsou skutečně vyhledávané a klienti se opakovaně, třeba zrovna na odlehčovací službu, vrací.

Dokážete odhadnout, kolik klientů by třeba naplnila Jihlava (v optimálním případě?)

Nedokážu na tuto otázku odpovědět. Neznám statistické údaje ohled-

ně počtu obyvatel např. staršího seniorského věku v Jihlavě. Nicméně je zcela zřejmé, že dojde celorepublikově k velkému nárůstu počtu obyvatel v seniorské kategorii. Dle Projektce obyvatelstva ČR do roku 2100 (ČSÚ; 2018) vyplývá, že počty osob v poproduktivním věku se budou dále zvyšovat i v následujících letech, v r. 2070 bude v ČR podle této projekce žít 1 338 tis. osob starších 80 let, jejich podíl na celkovém počtu obyvatel dosáhne 12,74%, tzn. že přibližně každý 8. občan bude starší 80 let. A v tomto kontextu je třeba konstatovat, že je nutné podporovat rozvoj všech druhů sociálních služeb v oblasti sociální péče.

Jistě si vzpomenete na některé veselé nebo dojemné zážitky?

Určitě dojemné jsou situace, kdy dochází k odchodu těch, u kterých pomáháme nejbližším – rodině, v péči. Často jsou to klienti, o které pomáháme pečovat roky a jejich odchod samozřejmě vnímáme jako odchod těch, které dobře známe. Ale je to součástí naší práce a nás může těšit, že jsme mohli přispět k tomu, aby byli doma co nejdéle. Na denním stacionáři máme klienty, se kterými si můžete skutečně popovídat a pobavit se jejich historikami. Je to práce pěkná, smysluplná.

Otevřeli jste zrekonstruované prostory v Žižkové ulici. Jak jste spokojena s možnostmi zařízení, co ještě chybí k úplné spokojenosti?

Já jsem spokojená velmi. Dokonce bych řekla, že nám nechybí v tomto objektu nic. Samozřejmě se vychytávaly nějaké provozní věci. Ale ve vztahu ke klientům jsem přesvědčena, že prostředí skutečně maximálně naplňuje moderní poskytování služeb. Určitě se dá ještě vylepšovat, to je tak vždy. Ale moje očekávání splnilo naprosto a doufám, že i klientů a zaměstnanců.

Pohybujete se v prostředí, které určitě přináší radost a uspokojení z pomoci potřebným. Na druhou stranu může toto prostředí vyvolávat depresivní náladu. Jak je tomu u vás a jak se s tím vyrovnáváte?

Je to moje povolání, snažím se jednat profesionálně, ale přitom neztratit lidský přístup jak ke klientům, tak i k jejich rodinám. Velmi mě těší zpětná vazba od rodin, které se ozývají třeba až po nějaké době, kdy náš bývalý klient je v jiném zařízení, a skutečně děkují za pomoc, kterou jsme jim tehdy poskytli v situaci, kdy jim bylo těžce. Do budoucna se chci hodně soustředit na pomoc pečujícím osobám.

Musím se přiznat, že se někdy depresivním náladám nedá úplně ubránit. Ale možná to nesouvisí ani tak přímo s prací, ale s tím, co se děje kolem. Ale je to všechno vzájemně propojené. Myslím si, že je naprosto správné být nedobře naladěna, dát svým pocitům průchod. Nikdo se to však neděje na úkor poskytovaných služeb. Ale celkově si myslím, že péče a s ní spojené činnosti, nejsou depresivní.